

Η ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ ΤΟΥ ΕΠΙΤΑΦΙΟΥ ΕΙΣ ΤΟ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ.

Τό ἑσπέρας τῆς Μεγάλης Παρασκευῆς, 28ης Μαρτίου /10ης Ἀπριλίου 2015, ἔλαβε χώραν ἡ κατανυκτικὴ καὶ μεγαλοπρεπὴς ἀκολουθία τοῦ Ἐπιταφίου εἰς τόν Πανίερον Νάον τῆς Ἀναστάσεως εἰς μνήμην τῆς θεοσώμου Ταφῆς καὶ τῆς εἰς Ἄδου Καθόδου τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Τῆς ἀκολουθίας αὐτῆς προεξῆρξεν ἡ Α.Θ.Μ. ὁ Πατήρ ἡμῶν καὶ Πατριάρχης Ἱεροσολύμων κ.κ. θεόφιλος, συλλειτουργούντων Αὐτῷ τῶν Ἁγιοταφιτῶν Ἀρχιερέων, τοῦ παρεπιδημοῦντος ἐκ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Πολωνίας Σεβασμιωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Σιεμιατίτσε κ. Γεωργίου, ἐλθόντος διὰ νά λάβῃ τὴν ἐπαύριον τό Ἅγιον Φῶς, Ἁγιοταφιτῶν Ἱερομονάχων καὶ Ἱεροδιακόνων, ψαλλόντων τοῦ Πρωτοψάλτου τοῦ Ναοῦ τῆς Ἀναστάσεως Ἀρχιμανδρίτου π. Ἀριστοβούλου δεξιὰ καὶ τοῦ π. Ἰωσήφ τοῦ Ἀγιορείτου ἀριστερά καὶ τῶν βοηθῶν αὐτῶν καὶ μετέχοντος ἐν εὐλαβείᾳ καὶ κατανύξει πολλῆ ἀθρόου ἐκκλησιάσματος ἐξ Ἑλλάδος, Κύπρου, Ρωσίας, Οὐκρανίας, Ρουμανίας καὶ δοξολογοῦντος καὶ εὐλογοῦντος καὶ εὐγνωμονοῦντος τόν Θεόν, διότι τόν Υἱόν Αὐτοῦ παρέδωκεν εἰς θάνατον διὰ τὴν σωτηρίαν ἡμῶν.

Ἡ ἀκολουθία αὕτη ἤρξατο ἐν τῷ Καθολικῷ διὰ τοῦ ψαλσίματος τοῦ Κανόνος «Κύματι θαλάσσης», ἄχρις οὗ ὁ Πατριάρχης, οἱ Ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Ἱερεῖς ἐνεδύθησαν τὰ ἀρμόζοντα τῇ ἑορτῇ πένθιμα ἄμφια αὐτῶν καὶ ἐξῆλθον ἐνδεδυμένοι καὶ ἤρξατο ἡ λιτανευσὶς ἀπὸ τοῦ Προσκυνήματος τοῦ «Μὴ μου ἄπτου», τῆς Φραγγελώσεως, τῶν Κλαπῶν, τοῦ Ἐκατοντάρχου Λογγίνου, τοῦ «διεμερίσαντο τὰ ἱμάτιά μου ἑαυτοῖς», τῆς Εὐρέσεως τοῦ Τιμίου Σταυροῦ, τοῦ Ἀκανθίνου Στεφάνου καὶ τοῦ Ἀδάμ.

Ἐνταῦθα ἡ λιτανεὶα ἀνῆλθεν ἐπὶ τοῦ Φρικτοῦ Γολγοθᾶ, ἔνθα ἀνεγνώσθη τό Εὐαγγέλιον τῆς Σταυρώσεως τοῦ Κυρίου, μεθ' ὃ καὶ μετὰ τὴν δέησιν καὶ τὴν προσκύνησιν ἐλήφθη ἀπὸ τῆς Ἁγίας Τραπέζης τοῦ Γολγοθᾶ τό «Εἰλητόν» μετὰ τῶν ἀνθέων, συμβολίζον τό ἀποκαθηλωθέν Σῶμα τοῦ Κυρίου καὶ ἐτοποθετήθη εἰς τὴν Ἁγίαν Ἀποκαθήλωσιν, κάτωθι, ἔνθα ἀπέθεσαν τό Σῶμα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ ὁ ἀπὸ Ἀριμαθαίας Ἰωσήφ, εὐσχήμων βουλευτῆς καὶ Νικόδημος, ὁ νυκτερινός μαθητῆς τοῦ Κυρίου ὁ ἀπὸ Φαρισαίων καὶ αἱ Μυροφόροι γυναῖκες καὶ ἀνεγνώσθη ἡ σχετικὴ Εὐαγγελικὴ περικοπὴ τῆς Ἀποκαθηλώσεως.

Ἐνταῦθα οἱ Ἀρχιερεῖς ἐναλλάξ ἔλαβον καὶ πάλιν τό «Εἰλητόν» καὶ περιέφερον αὐτό κατὰ τὴν λιτανεῖαν τρεῖς πέραξ τοῦ Παναγίου Τάφου καὶ μετὰ τόν τρίτον κύκλον τό ἐτοποθέτησαν ἐπὶ τῆς πλακῆς τοῦ Ἁγίου Τάφου.

Τούτων γενομένων, ἤρξαντο αἱ τρεῖς Στάσεις τῶν Ἐγκωμίων τοῦ Ἐπιταφίου ψαλλόμεναι ἔμπροσθεν τοῦ Ἱεροῦ Κουβουκλίου ὡς οὕτω:

Α' «Ἡ ζωὴ ἐν Τάφῳ κατετέθη Χριστέ...», ἀρχομένη ὑπὸ τοῦ Πατριάρχου,

Β' «Ἄξιόν ἐστι μεγαλύνειν Σέ τόν Ζωοδότην...», ἀρχομένη ὑπὸ τοῦ Πατριαρχικοῦ Ἐπιτρόπου,

Γ' «Αἱ γεννεαὶ πᾶσαι ὕμνον τῇ ταφῇ Σου προσφέρουσι, Χριστέ μου...», ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Βόστρων,

μετὰ θυμιάματος ὑπ' αὐτῶν ἐναλλάξ καὶ μετὰ μυρώσεως ὑπὸ τοῦ Σεβασμιωτάτου

Ἀρχιεπισκόπου Γεράσιων κ. Θεοφάνους, μετά τὰς ὁποίας ὁ Γέρων Ἀρχιγραμματεὺς Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντίνης κ. Ἀρίσταρχος ἐξεφώνησε τὴν καθιερωμένην ὁμιλίαν ἐπὶ τῇ ἑορτῇ, ἔχουσαν ἑλληνιστί ὡς ἔπεται:

Ἦν δέ ἐν τῷ τόπῳ ὅπου ἐσταυρώθη κῆπος,

καί ἐν τῷ κήπῳ μνημεῖον καινόν,

ἐν ᾧ οὐδέπω οὐδεὶς ἐτέθη.

Ἐκεῖ οὖν διὰ τὴν Παρασκευὴν τῶν Ἰουδαίων,

ὅτι ἐγγύς ἦν τὸ μνημεῖον,

ἔθηκαν τὸν Ἰησοῦν (Ἰωάν. 19, 41- 42).

Μακαριώτατε Πάτερ καὶ Δέσποτα,

Σεβασμία τῶν ἱεραρχῶν χορεία,

Εὐλαβές ἱερατεῖον,

Εὐσεβεῖς προσκυνηταί,

Σήμερον ἡ Ἐκκλησία ζῆ ἐν ἑαυτῇ καὶ διακηρύσσει καὶ εἰς τὸν κόσμον μυστήριον μέγα καὶ θαυμαστόν, παράδοξον καὶ φρικτόν. Μαρτυρεῖ μυστήριον ἐνεργηθέν ὑπὸ τοῦ Θεοῦ ἐν μέσῳ τῆς γῆς, ἐν ᾧ ἰστάμεθα. Ὁμολογεῖ ἔργον τῆς βουλήσεως καὶ τῆς δυνάμεως τοῦ Θεοῦ χάριν τῆς σωτηρίας ἡμῶν τῶν ἀνθρώπων. Διαλαλεῖ τὸν λόγον τοῦ σταυροῦ. Ὅτι ὁ Θεὸς Πατὴρ ᾤκονόμησε τὴν σωτηρίαν ἡμῶν διὰ τοῦ σταυρικοῦ θανάτου τοῦ Υἱοῦ Αὐτοῦ. Ἡδόκησεν ὁ Θεός, ὅπως ὁ Μονογενὴς Υἱὸς Αὐτοῦ, ὁ Ἐνανθρωπήσας ἐκ Πνεύματος Ἁγίου καὶ Μαρίας τῆς Παρθένου καὶ φανείς ἐπ' ἐσχάτων τῶν χρόνων ἀναμέσον τῶν ἀνθρώπων, συναναστραφεῖς καὶ εὐεργετήσας αὐτούς λόγω καὶ ἔργῳ, παραδοθῆ εἰς θάνατον διὰ τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν. Κατὰ τὸν Ἅγιον Κύριλλον Ἀλεξανδρείας, “ Ἄνθρωπος ἡμᾶς σῶσαι οὐκ ἴσχυε, διό ἐδεήθημεν Θεοῦ ἀναμαρτήτου σαρκουμένου καὶ τὸν ὑπὲρ ἡμῶν θάνατον σαρκί καταδεχομένου (Εἰς τὴν ἀγίαν ἑορτὴν τῶν Βαΐων καὶ εἰς τὸν πῶλον, PG 77, 1060C).

.Τὸ ἔργον τοῦτο τῆς εὐδοκίας καὶ τοῦ θελήματος τοῦ Πατρὸς ἐγένετο καὶ τὸ ἔργον τῆς ὑπακοῆς τοῦ Υἱοῦ τῇ συνεργίᾳ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Ὁ Υἱὸς ἐλήλυθεν εἰς τὸν κόσμον, ἵνα ποιῆ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντος Αὐτόν Πατρὸς καὶ τελειώσῃ Αὐτοῦ τὸ ἔργον (Ἰωάν. 4, 34). Τὸ ἔργον τοῦτο ἐτελείωσε ὁ Χριστός, γενόμενος ὑπήκοος τῷ Πατρί μέχρι θανάτου, θανάτου δέ σταυροῦ. (Φιλιπ. 2, 8). Προσῆνεγκεν ἑαυτὸν ἐκουσίως θυσίαν ζῶσαν, δεκτὴν καὶ εὐάρεστον τῷ Θεῷ διὰ τὴν ἄφεσιν τῶν ἐκ τῆς παρακοῆς καὶ τῆς πτώσεως πλημμελημάτων ἡμῶν. Προσφυῶς διὰ τοῦτο λέγει ὁ ἅγιος Κύριλλος Ἀλεξανδρείας, “σήμερον ὁ μόσχος ὁ σιτευτός θυσιάζεται, ὁ ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ ὁ αἴρων τὴν ἀμαρτίαν τοῦ κόσμου σφαγιάζεται. Ὁ Πατὴρ εὐφραίνεται, ὁ Υἱὸς ἐκουσίως ἱερουργεῖται, οὐχὶ ὑπὸ τῶν θεομάχων σήμερον, ἀλλ' ὑφ' ἑαυτοῦ, ἵνα δείξῃ ἐκούσιον τὸ σωτήριο πάθος (Εἰς τὸ Μυστικὸν Δεῖπνον (PG 77, 1017A). Κατὰ τὸ αὐτόν θεοφόρον καὶ ἔγκριτον τῆς

Ἐκκλησίας Πατέρα, “σαρκωθείς ὁ θεός Λόγος, οὐκ ἠρνήσατο τὰ τῆς φύσεως ἡμῶν ἀδιάβλητα πάθη, ” ἔπαθε ἄρα τό πάθος, ἔτι δέ καί τόν θάνατον, ἐν τῇ θνητῇ σαρκί Αὐτοῦ, οὐσίαν οὕσαν θνητήν καί παθητήν”(Εἰς τήν ἀγίαν ἑορτήν τῶν Βαΐων PG 77, 1063B).

Ἐπί τοῦ σταυροῦ ἀπέθανεν ὡς ἄνθρωπος ὁ Κύριος. Ἐξέπνευσε. “Πάλιν κράξας φωνῇ μεγάλη ἀφῆκε τό πνεῦμα” (Ματθ. 27, 50). Ἀπεκαθηλώθη ἐκ τοῦ σταυροῦ ὑπό Ἴωσήφ καί Νικοδήμου καί τῶν Μυροφόρων γυναικῶν καί ἐτάφη “εἰς τό καινόν τοῦτο μνημεῖον, ἐν ᾧ οὐδέποτε οὐδεὶς ἦν τεθειμένος”(Ἰω. 19, 41). Ἡ ἐπί τοῦ σταυροῦ θανοῦσα καί ταφεῖσα σάρξ τοῦ Κυρίου οὐκ ἐχωρίσθη τοῦ Λόγου. Ὁ ἅγιος Κύριλλος Ἀλεξανδρείας λέγει, “ Τοῦ Λόγου τήν σάρκα μή χώριζε, συνθαπτόμενον ἀλλ’ οὐ συνθανατούμενον λέγω τόν Λόγον. (Εἰς τήν ἀγίαν ἑορτήν τῶν Βαΐων καί εἰς τόν πῶλον, PG 77, 1060 C). Εἰ καί ἐν τάφῳ κατήλθεν, ἀλλά ὡς ἀθάνατος, τοῦ Ἄδου καθεῖλε τήν δύναμιν. Ἐν τάφῳ διαφθοράν οὐκ οἶδε τό ἄχραντον σῶμα τοῦ Λυτρωτοῦ τῶν ψυχῶν ἡμῶν. Τό σῶμα Αὐτοῦ τό ἅγιον, παθητόν πρό τοῦ σταυροῦ, ἀνεδείχθη διά τοῦ σταυροῦ ἀπαθές καί ἀδιάφθορον. Τήν ἔλευσιν τοῦ Χριστοῦ εἰς τόν Ἄδην εἶχε κηρύξει οἰκονομία θεϊκῆ ὁ ἀποτμηθεὶς τήν κεφαλὴν Ἰωάννης ὁ Πρόδρομος. Τοῦτο δέ ὄντως νῦν συνέβη, καθ’ ὅτι ὁ Χριστός διά τοῦ θανάτου Αὐτοῦ εἰσηλθεν εἰς τήν περιοχὴν καί τό βασίλειον τοῦ θανάτου, ἐπέστη τοῖς ἐν Ἄδῃ λέγων αὐτοῖς, “εἰσέρχεσθε πάλιν εἰς τόν παράδεισον.” Σαρκί ὑπνώσας ὡς θνητός, ἦτο ἐν τάφῳ σωματικῶς, ἐν Ἄδου δέ μετά ψυχῆς ὡς θεός, ἐν παραδείσῳ δέ μετά ληστοῦ καί ἐν θρόνῳ μετά Πατρός καί Πνεύματος, πάντα πληρῶν ὁ ἀπερίγραπτος. Ὁ Κύριος πάλιν κατά τόν ἅγιον Κύριλλον “ἔπαθε καί ἐθανατώθη σαρκί τῇ ἐξ ἡμῶν, ἐζωοποιήθη δέ πνεύματι, ἐπάτησε τόν θάνατον οὐκ ἐξ ἡμῶν, ἀλλά θεότητι.”(Εἰς τήν ἀγίαν ἑορτήν τῶν Βαΐων, PG 77,1061B). Διά τοῦτο ὁ τάφος Αὐτοῦ ἀνεδείχθη λαμπρότερος πάσης παστάδος βασιλικῆς, ἡ πηγὴ τῶν ἡμῶν ἀναστάσεως. Τό ἐσταυρωμένον σῶμα Αὐτοῦ κατήλθεν εἰς τόν Ἄδην καί ἐξῆλθεν αὐτοῦ λελαμπρυσμένον καί δεδοξασμένον. Τό σῶμα τοῦτο ἦτο ἡ προσληφθεῖσα κατά τήν Ἐνανθρώπησιν ἀνθρωπίνη φύσις ἡμῶν, τήν ὁποίαν συνανέστησε. Διά τοῦτο κατά τόν ἅγιον Κύριλλον, “ Ἐν θανάτῳ τοῦ Χριστοῦ, καινός ὁ θάνατος ἡμῶν. Ζῶμεν γάρ τῷ θεῷ, ζήσιν μέλλοντες κατά τὰς Γραφάς. Μετεπλάσθημεν εἰς εἰκόνα τήν πρός αὐτόν, καινόν τόν θάνατον ὑπομένοντες οὐκ εἰς ἀτελεύτητον καταλύοντα φθοράν ἀλλ’ ὑπνον ἐμβάλλοντα τόν ἐλπίδος γέμοντα καλῆς. Τοιγάρτοι καί ὁ μακάριος Παῦλος ἄνω τε καί κάτω κεκοιμημένους καλεῖ τοὺς ἐν Χριστῷ τελευτήσαντας.(Εἰς τό κατά Ἰωάν. PG 74, 680-681), καθ’ ὅτι μετά τόν σταυρόν καί τήν ἀνάστασιν τοῦ Χριστοῦ, ἀποθνήσκοντες δέν ἀποθνήσκουν, ἀλλά κοιμῶνται καί δὴ μετ’ ἐλπίδος ἀναστάσεως ζωῆς αἰωνίου. Ἀποβάλλουν τό γήινον σκῆνωμα αὐτῶν, ἵνα ἐνδυθῶσι τό ἐπουράνιον.

Ὁ λόγος οὗτος ἀπετέλεσε σκάνδαλον διά τούς Ἰουδαίους, (Α΄ Κορ. 1, 23), τούς κατά τόν νόμον αὐτῶν σημεῖον ζητοῦντας, τούς θεωροῦντας τόν Μεσσίαν-Χριστόν ἐρχόμενον ἐν δυνάμει καί δυναστείᾳ κοσμικῇ καί ἐν ἀποστολῇ “τοῦ ἀποκαθιστάνειν τήν βασιλείαν τοῦ Ἰσραὴλ” (Πράξ. 1, 6), τούς χλευάσαντας καί ζητήσαντας ὡς ἐπιβεβαίωσιν τῆς ιδιότητος Αὐτοῦ ὡς Υἱοῦ τοῦ θεοῦ τήν κατάβασιν Αὐτοῦ ἀπό τοῦ σταυροῦ, ἵνα ἴδωσι καί πιστεύσωσι. (Ματθ. 27, 40- 41).

Διά τούς Ἕλληνας, τούς ἀναζητοῦντας τόν θεόν καί τήν αἰτίαν τῶν ὄντων διά τοῦ λόγου τῆς φιλοσοφίας, ὁ λόγος ὁ τοῦ σταυροῦ ἐθεωρήθη μωρία (Α΄ Κορ. 1, 23). Ἦσαν οἱ πολῖται τοῦ κλεινοῦ ἄστεως, οἱ ἰδόντες τόν Παῦλον ὡς σπερμολόγον καί χλευάσαντες ἀκούσαντες ἀνάστασιν νεκρῶν (Πράξ. 17, 18 καί 32).

Διά τόν θεόν ὅμως ὑπῆρχε πάντοτε καί τό “λήμμα,” οἱ ὀλίγοι, ἐκεῖνοι τούς

όποιους ως πιστούς και καθαρούς τῆ καρδιά ἐξέλεγε ως συνεργούς διά τήν ἐπιτέλειαν τοῦ ἔργου Αὐτοῦ πρός σωτηρίαν τῶν πολλῶν. Εἶναι ἐκεῖνοι, Ἰουδαῖοί τε καί Ἕλληνες, οἱ ὅποιοι ἐπίστευσαν καί πιστεύουν ὅτι ὁ σταυρός τοῦ Χριστοῦ εἶναι θεοῦ δύναμις καί θεοῦ σοφία εἰς σωτηρίαν, (Α΄Κορ. 1, 24).

Εἶναι οἱ δώδεκα ἀπόστολοι, οἱ ἐβομήκοντα, αἱ τρισχίλια ψυχαί τῆς ἡμέρας τῆς Πεντηκοστῆς (Πράξ. 2, 41), οἱ ἀποτελέσαντες τήν ἀπαρχήν τῆς ἐξ Ἰουδαίων Ἐκκλησίας. Ὄταν δέ αὐτή, καλλιέλαιος οὔσα, καθισταμένη οἰκουμενική, ἤνοιξε τά πύλας τῆς εἰς τά ἔθνη, ἐδέχθη ἐγκεντριζομένην εἰς ἑαυτήν τήν ἀγριέλαιον τῶν ἐθνῶν. Ὑπῆρξε τό πρῶτον λῆμμα καί ἡ ἀπαρχή τῆς ἐξ ἐθνῶν Ἐκκλησίας, Κορνήλιος ὁ Ρωμαῖος ἐκατόνταρχος τῆς Καισαρείας (Πράξ. 10, 1), Λυδία ἡ πορφυρόπωλις (Πράξ. 16, 14) τῆς πόλεως Φιλίππων, Διονύσιος ὁ Ἀρεοπαγίτης καί γυνή ὀνόματι Δάμαρις καί τινες σὺν αὐτοῖς (Πράξ. 17, 34).

Ὅλοι αὐταί αἱ Ἐκκλησίαι ἔχουν τήν ἀρχήν, τήν σύστασιν καί τήν δύναμιν τοῦ ἔργου αὐτῶν ἐν τῷ κόσμῳ εἰς τήν λογχευθεῖσαν πλευράν τοῦ σαρκί ἐσταυρωμένου καί εἰς τό ἐξ αὐτῆς ρεῦσαν αἷμα καί ὕδωρ (Ἰωάν. 19, 34) καί εἰς τόν σαρκί ὑπνώσαντα ὡς θνητόν Βασιλέα καί Κύριον.

Ἡ ἐξ Ἰουδαίων καλλιέλαιος καί ἡ ἐξ ἐθνῶν ἀγριέλαιος, Ἑλλήνων τῷ γένει καί Ἑλλήνων τῇ μετοχῇ τῆς Ἑλληνικῆς παιδείας, ἀπετέλεσε τό ἐνιαῖον, ἀδιάσπαστον καί ἀδιαίρετον σῶμα τῆς μιᾶς, ἀγίας, καθολικῆς καί ἀποστολικῆς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας. Αὕτη κατά τήν ἀδιάφυστον πρόρρησιν τοῦ Ἰδρυτοῦ τῆς ἠϋξήθη, καθ' ὅτι ὁσπόρος αὐτῆς ἐξ Ἰουδαίων καί ἐξ ἐθνῶν "πεσῶν εἰς τήν γῆν, ἀπέθανε καί ἔφερε καρπὸν πολύν" (Ἰωάν. 20, 24). Ἐγένετο δένδρον (Ματθ. 13, 32) καί ἐβλάστησε εἰς πολλάς περιοχάς τῆς γῆς ἐγγύς καί μακράν. Ἔδωσε τάς κατά τόπους Ἐκκλησίας ὡς ὀάσεις ὕδατος παραμυθίας καί ἀναψυχῆς, ὡς νησίδας καί κιβωτούς καταφυγῆς καί σωτηρίας. Ἡ Ἐκκλησία ἐπετέλεσε ἔργον κατά Χριστόν παιδείας ἐπί τῆς γῆς. Ἐκαλλιέργησε, ἐξεπολίτισε καί κατεκόσμησε τά ἦθη τῶν ἀνθρώπων. Ἐκατήχησε, ἐβάπτισε καί ἡγίασεν αὐτούς διά τῶν μυστηρίων. Ἀνέδειξεν ἀποστόλους, μάρτυρας, ὁσίους, ὁμολογητάς, πατέρας, οἰκουμενικούς διδασκάλους τοῦ ἀναστήματος τῶν ἁγίων Βασιλείου, Χρυσοστόμου, Γρηγορίου, Μαξίμου, Φωτίου, Γρηγορίου Παλαμᾶ, ποιητάς καί θεολόγους τοῦ ὕψους τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ, Κοσμᾶ τοῦ μελωδοῦ καί Σωφρονίου Πατριάρχου Ἱεροσολύμων. Ἀνέδειξεν ἀρχιτέκτονας ναῶν, οἱ ὅποιοι ἐνεπνέοντο μὲν καί ἐκ τοῦ Παρθενῶνος ὡς μνημείου τοῦ ἀπογείου τῆς ἀνθρωπίνης Ἀρχιτεκτονικῆς τέχνης, συνεπλήρουν ὅμως νῦν τήν ἔμπνευσιν αὐτῶν ἐκ τοῦ φωτός τῆς ἐν Χριστῷ ἀποκαλύψεως, διά νά οἰκοδομήσουν ναούς κοσμήσαντας καί ἀγιάσαντας ὅλην τήν Βυζαντινὴν ἐπικράτειαν.

Ἀριστουργήματα τούτων εἶναι ὁ ναός τῆς τοῦ θεοῦ Σοφίας καί τῆς Χώρας εἰς τήν βασιλίδα τῶν πόλεων. Πρῶτος βεβαίως πάντων εἶναι ὁ ναός οὗτος τῆς τοῦ Χριστοῦ Ἀναστάσεως, διά τόν ὅποιον ὁ ὕμνωδός τῆς Ἐκκλησίας λέγει ὅτι "ὁ Κύριος ὡς τοῦ ἄνω στερεώματος τήν εὐπρέπειαν καί τήν κάτω συναπέδειξε ὠραιότητα."

Ἀκολουθοῦν τά λοιπά ἐπί τῆς Ἁγίας Γῆς ἱερά Προσκυνηματα, ἡ Βασιλική τῆς Γεννήσεως, αἱ ἱεραὶ Μοναὶ τῶν πόλεων καί τῆς ἐρήμου ἀνά πᾶσαν τήν Ρωμαῖο-Ὀρθόδοξον ἐπικράτειαν. Ὅλα τά πανάγια ταῦτα προσκυνηματα ἡ Ἐκκλησία τῶν Ἱεροσολύμων θεωρεῖ ὡς μάρτυρας τῆς ἄπαξ συντελεσθείσης ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ ἡμῶν σωτηρίας καί ἐπιμελεῖται καί δαπάναις αὐτῆς συντηρεῖ καί διατηρεῖ, προστατεύουσα ἀπό πάσης ἀυθαιρέτου προσβολῆς ἐναντίας, ὡς χώρους λατρευτικούς καί λειτουργικούς, χώρους βιώσεως μετανοίας, συγγνώμης, συνδιαλλαγῆς, εἰρήνης, ἀγιασμοῦ καί σωτηρίας τῶν ἀνθρώπων.

Ἐκ τῶν ἡγιασμένων τούτων τόπων, ἰδίᾳ τοῦ Φρικτοῦ Γολγοθᾶ καί τοῦ

Ζωοδόχου Τάφου, ἐν ᾧ σαρκί ὑπνώττει ὁ Κύριος, ἡ Ἐκκλησία ἡ φυλάσσουσα τούτους καί ποιμαίνουσα τό ποίμνιον αὐτῶν ὑποδέχεται ἐν χαρᾷ ὅλους ὑμᾶς τούς συνορτάζοντας μετ' αὐτῆς εὐλαβεῖς προσκυνητάς, τούς ὑποβαλόντας ἑαυτούς εἰς τόν κόπον καί τάς δαπάνας τῆς προσκυνηματικῆς θεωρίας καί προσκυνήσεως καί εὐχεται εἰς ὑμᾶς τήν χάριν καί τήν εὐλογίαν τοῦ δι' ἡμᾶς σαρκί παθόντος καί σαρκί ὑπνώσαντος Κυρίου, τάς εὐχάς καί εὐλογίας τοῦ σεβαστοῦ Προκαθημένου αὐτῆς Μακαριωτάτου Πατριάρχου Ἱεροσολύμων κ. Θεοφίλου, τήν ἄνωθεν ἀντιμισθίαν διά τήν ἀνάληψιν τῆς προσκυνηματικῆς θεωρίας, σωτηρίαν ἐν Χριστῷ καί καλήν ἀνάστασιν.

Μετά ταῦτα ἠκολούθησαν τά Εὐλογητάρια, οἱ Αἴνοι καί τά λοιπά τῆς Ἀκολουθίας κατά τήν τάξιν ἐνώπιον τοῦ Ἁγίου Κουβουκλίου καί ἐν τέλει εἰς τό Καθολικόν εἰς τήν Ἁγίαν τράπεζαν εἰς τήν ὁποίαν ἐτοποθετήθη ἐν τέλει τό Εἰλητόν τοῦ Ἐπιταφίου μετὰ τῶν ἀνθῶν- «καλορρίζικων», τῶν ἐναπομεινάντων καθ' ὅτι κατά τήν διάρκειαν τῆς ἀκολουθίας διενεμήθησαν ὡς ἐπί τό πλεῖστον.

Τῆς ἀκολουθίας ληξάσης μετὰ τό μεσονύκτιον ἡ Πατριαρχική Ἁγιοταφική Συνοδεία ἀνῆλθεν εἰς τά Πατριαρχεῖα, λαμβάνουσα αἴσθησιν τῶν ἤδη ἀρξαμένων μέτρων ἐπιτηρήσεως τῆς Ἰσραηλινῆς Ἀστυνομίας διά τήν τελετήν τοῦ Ἁγίου Φωτός τό Μέγα Σάββατον, ἐλπίζουσα εἰς καλλιτέραν ἀντιμετώπισιν αὐτῶν μετὰ τήν συνεργασίαν τήν ὁποίαν εἶχε μετ' αὐτῆς.

Ἐκ τῆς Ἀρχιγραμματείας.

<http://youtu.be/Y0us1mAU1R4>

<http://youtu.be/htYRMWIyBi4>

